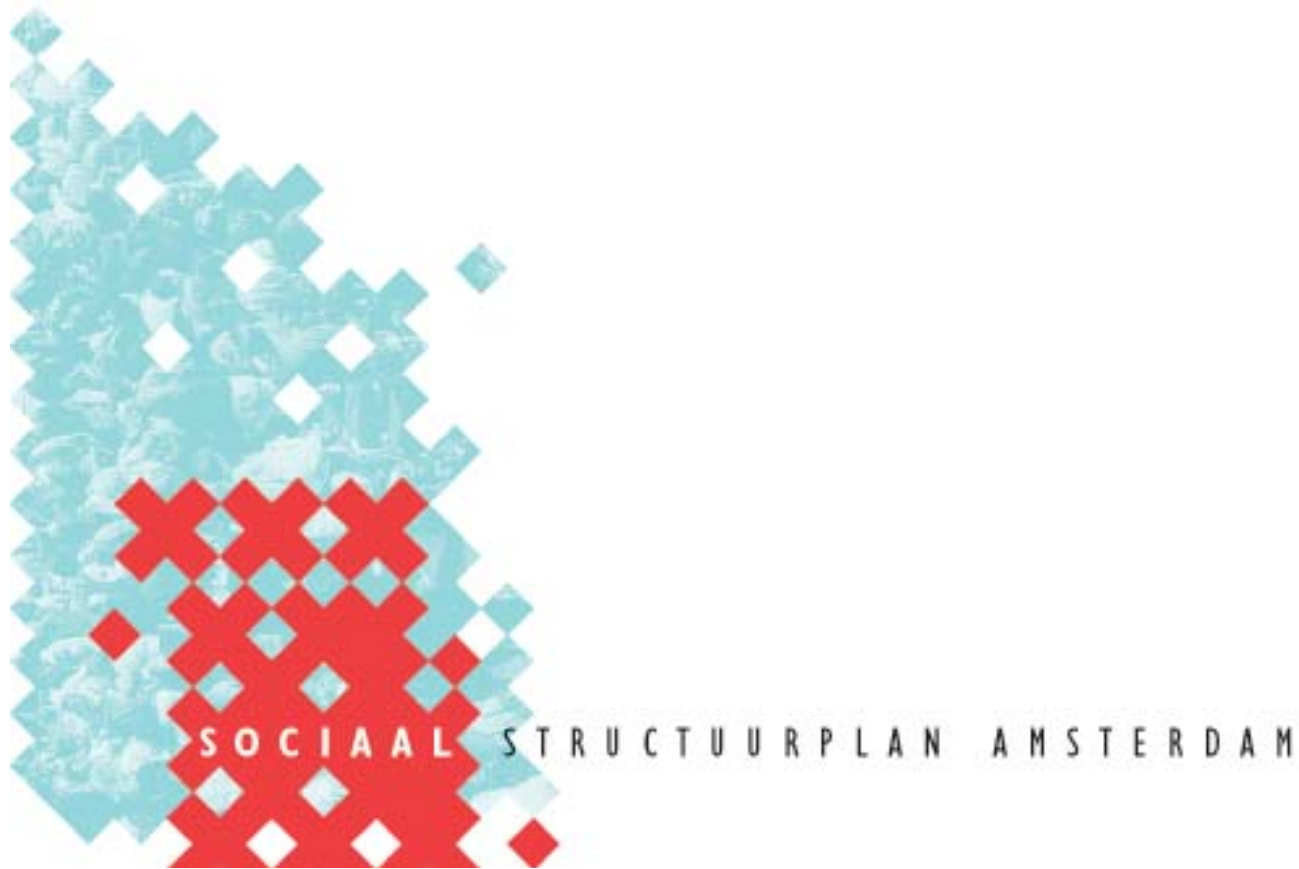

Eerste Werkconferentie SSP Amsterdam: Positieve Toekomstbeelden Overheersen

SOCIAAL STRUCTUURPLAN AMSTERDAM

Colofon

Dit is een uitgave van de Dienst Welzijn Amsterdam, afdeling SPA, januari 2003

Organisatie conferentie SSP: Cisca Ansem
Hank Kune, Educare bv.

Tekeningen: Beeldleveranciers Amsterdam,
met medewerking van Peti Buchel,
Femke van Heerikhuizen en Carolien Feldbrugge

Verslaglegging: Frederieke Genevace Journalistieke Producties, met medewerking van
Irma Lokhorst (tekst) en Marlon van Haren (vormgeving)

Drukwerk: Multicopy

De toekomst van Amsterdam sociaal

De toekomst van Amsterdam sociaal

Een verslag van de eerste werkconferentie Sociaal Structuurplan Amsterdam

Op 9 december 2002 vond de eerste werkconferentie van Sociaal Structuurplan Amsterdam plaats. Veertig vertegenwoordigers uit diverse disciplines kwamen bijeen om te brainstormen over hoe Amsterdam er over twaalf jaar op sociaal gebied uitziet.

Strategische koers voor sociaal

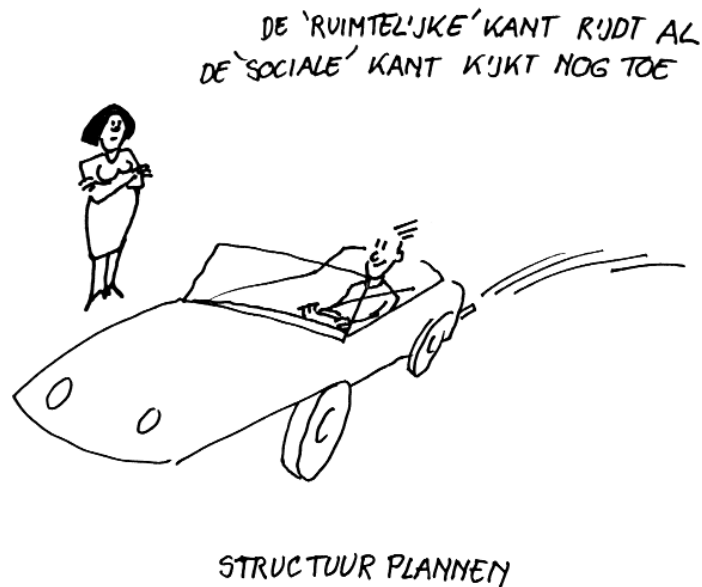
De gemeente Amsterdam wil een strategische koers op sociaal gebied uitzetten. In navolging van de ruimtelijke sector, werkt zij aan de ontwikkeling van een meerjarenstrategie waarbinnen straks het beleid en de sociale programma's zullen passen.

Over een half jaar is de eerste aanzet voor een Sociaal Structuurplan klaar. Dat houdt in dat er dan zoveel materiaal is verzameld via werkconferenties, overleggen, rondetafelgesprekken en onderzoek, dat daarmee een verdere ontwikkeling van het plan kan plaatsvinden.

De eerste conferentie was bedoeld om ideeën te genereren over mogelijke interventies om de toekomst meer naar wens te kunnen beïnvloeden. Dat gebeurde aan de hand van vier vragen ;

- Hoe ziet Amsterdam eruit in 2015?
- welke ontwikkelingen zijn gewenst en welke ongewenst?
- op welke ontwikkelingen hebben wij geen invloed?
- welke ontwikkelingen kunnen wij wel beïnvloeden en welke interventies zijn gewenst?

Het ging nadrukkelijk om wat de aanwezigen verwachten over twaalf jaar in Amsterdam sociaal aan te treffen en niet om wat zij zouden willen zien.

illustratie: Peti Buchel

Denkbeeldige reis

Om de gedachten los te maken werd er eerst een denkbeeldige reis door de tijd gemaakt. Het jaar 1973 de oliecrisis, 1972 het Olympisch drama, en voor het eerst wordt binnen de EU gesproken over een monetair fonds en afschaffing van de binnengrenzen. De eerste toepassing van de pacemaker en het eerste e-mailprogramma komen tot stand.

Ruim vijftien jaar later, in 1989, valt de Berlijnse muur. In het jaar daarvoor wordt Veronica van zeepiraat tot grootste commerciële omroep, komt de eerste golfoorlog tussen Irak en Iran tot een einde en spreekt men in het patiëntenbeleid voor het eerst over een consument. De eerste internet-aansluiting in Nederland is een feit evenals de eerste computerbeurs.

Oprekken hier-en-nu

Een oefening ter oprekking van het hier en nu. De aanwezigen werd gevraagd om nu zelf na te denken over voorbeelden. Wat is vandaag vanzelfsprekend dat volgend jaar heel anders kan zijn?

Enkele voorbeelden uit de zaal: de identificatieplicht en privacywetgeving veranderen ingrijpend, men kan niet langer zonder identiteitsbewijs de straat op, een instortend internetbetalingsverkeer. Maar ook: een medicijn voor aids, de conjunctuur trekt aan. Vanzelfsprekendheden kunnen verdwijnen: zoals het individuele en het openbaar vervoer, internetten, water en elektriciteit. We accepteren onze kwetsbaarheid daarin en we treffen onze eigen voorzieningen. Met een soepele geest gaan de deelnemers de brainstormsessie in de kleinere themagroepen in: Het culturele klimaat; Jeugd, jongeren en vrijetijdsbesteding; Zorg en dienstverlening; Integratie; en Amsterdam kennisstad.

illustratie: Peti Buchel

Het culturele klimaat

WAT IS KUNST ?

Het culturele klimaat

Deelnemers aan de werkgroep Het culturele klimaat: T. Niël, DWA afd. K&C;
L. de Lange, dRO IJburg; J. Kempen, stadsdeel de Baarsjes; M. de Boer, Stichting CJP;
J.H. Sassen, Stedelijk Museum; J. Heinsius, Kunstenaars en Co.;
P.M.F. Ballings, Stichting Paradiso; A. Najib, stadsdeel Geuzenveld / Slotermeer.

illustratie: Carolien Feldbrugge

In 2002...

Bestaat de meest zichtbare culturele kant van Amsterdam uit architectuur, stedenbouw en stedelijke inrichting. Het cultureel toerisme en de culturele educatie weten blind hun weg naar de pilaren van de Amsterdamse cultuur: het Rijksmuseum, het Stedelijk Museum, het Van Gogh Museum, het Concertgebouw, de Stadsschouwburg en het Muziektheater.

De culturele infrastructuur van Amsterdam is nog tamelijk traditioneel en gebaseerd op productie en consumptie. Er is een aanbodkant van voorzieningen, programmeringen en productie en een consumentenkant die bestaat uit participatie en beleving.

De culturele toppers zijn belangrijk voor de stad, maar niet bepalend voor het culturele klimaat van 2002. Welke culturele elementen zijn dat dan wel? De *creative industry*, de kunstensector die meer of minder nauwe banden heeft met de commercie en de economie: ontwerpers van spelletjes en videogames, grafische vormgevers, media- en reclamemakers, modeontwerpers, de amusementsindustrie, maar ook kenniswerkers kunnen tot het establishment van de creative industry worden gerekend. De kunstenaar heeft in deze tak van toegepaste kunst een andere rol gekregen, zowel scheppend als uitvoerend.

Immigratie en mede daardoor een geheel andere bevolkingsamenstelling hebben het Amsterdamse culturele landschap veranderd. In Europa is een opkomst van een politiek-correcte trend in de kunst waar te nemen. Het is de verwachting dat deze trend in Amsterdam geen voet aan de grond krijgt. De Westerse cultuur is overheersend en trends worden overgenomen van China tot Afrika. Iedere sterke cultuur is onderhevig aan aantrekking en

afstoting. De Amerikaanse cultuur die de twintigste eeuw overheerst heeft, kent in Frankrijk een anti-Amerikaanse tegenbeweging.

Iedere globale trend heeft een regionale basis, een eigen geboortegrond, maar het draagvlak voor nieuwe trends is geworteld in die regionale basis en dat zal altijd zo blijven.

Internationalisering is een trend van deze tijd, maar veel aandacht hoeft er niet naar uit te gaan. De culturele globalisering vindt zijn weg wel.

In 2015...

In 2015 zal het inter- en multiculturele thema verdampt zijn. De culturele verschillen zullen helemaal opgegaan zijn in de stedelijke cultuur. Wat bepaalt de culturele dynamiek in de stad? Een landschap van tegenbewegingen, maar ook eenlingen: gedreven gekken. Tegenbewegingen ontstaan onder andere door nieuwkomers die zich in de stad vestigen. De nieuwkomer voegt zich niet naadloos in de bestaande cultuur. Hij zal zich eraan stoten en schuren. Deze botsing veroorzaakt de tegenbeweging. Uit de groep islamitische kunstenaars zullen nieuwe vormen ontstaan, zij zullen daarnaar zoeken omdat zij uit hoofde van hun geloof geen beelden mogen maken.

Amsterdam is in 2015 een netwerkstad. Het uitgebreide centrum binnen de A10 heeft een belangrijke functie als ontmoetingsplek. Er zijn veel cafés, restaurants en andere openbare binnen- en buitenruimtes waar een ontmoeting mogelijk is. De werkplekken van de creatieven liggen aan de buitenkant of zelfs buiten de stad. In de netwerkstad is een breed aanbod van culturele voorzieningen. Waren er vroeger de bekende grote culturele instellingen en een heleboel galeries, nu is er een middensegment van culturele voorzieningen ontstaan. Door de vele ontmoetings- en netwerkmogelijkheden blijft de stroom nieuwkomers op stoom, onder hen een aantal gedreven gekken. Amsterdam is de stad waar het gebeurt, er is een grote dynamiek. De tegenbewegingen en de gedreven gekken zijn belangrijk voor het culturele klimaat. De rol van de consument is veranderd, hij neemt niet meer tot zich wat er wordt gepresenteerd, maar gaat een rol spelen in de vraagkant van het pro-

illustratie: Carolien Feldbrugge

illustratie: Carolien Feldbrugge

ductieproces. In de netwerkstad is cultuur een onderdeel geworden van de stadseconomie.

Of? In 2015 speelt de Amsterdamse cultuur zich af binnen de IJzeren Ring van de A10: het stadsdeel A10. Amsterdam heeft gekozen voor een concentratie van cultuur. In deze vergrote binnenstad zijn enkele centra waar de grote evenementen plaatsvinden, daarnaast is er een enorme concentratie van kleinschalig aanbod. Er is gekozen voor cultuur binnen de A10 om meer profileringsdrang en concurrentie te genereren. Het culturele landschap is intens en conflictvol, dit bevordert de dynamiek van tegenbewegingen. De cultuur in stadsdeel A10 is in 2015 onderdeel geworden van het stadsklimaat.

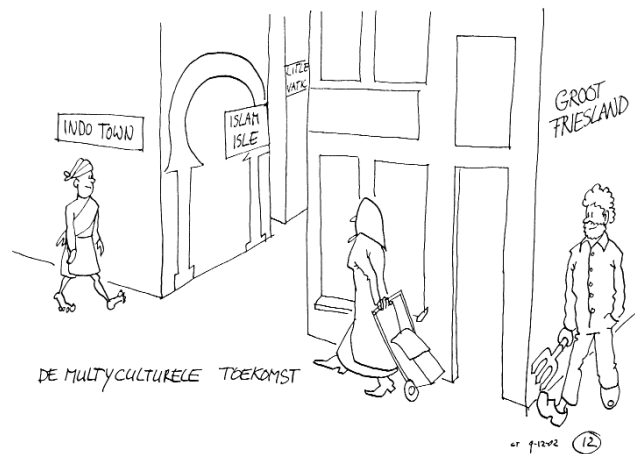
Gewenste ontwikkelingen

Inter- en multiculturele thema's zullen verdampen door goed onderwijs, dit komt zowel de emancipatie als de cultuur ten goede.

Tegenbewegingen zijn onmisbaar voor de culturele dynamiek. Het is te verwachten dat er uit de groep islamitische kunstenaars nieuwe vormen ontstaan, zij zullen daarnaar zoeken omdat zij uit hoofde van hun geloof geen beelden mogen maken.

Een andere motor voor de stedelijke dynamiek is de gedreven gek. Een gedreven gek zet zijn wil door, met grote vasthoudendheid en tegen alle logica in. Heeft de gedreven gek succes, dan wordt hij geniaal genoemd. Een cultuurstad heeft een groot aantal van deze mensen nodig.

Tot voor kort was de binnenstad het domein van kunst en cultuur. Daar waren de ateliers en de ontmoetingsplaatsen voor kunstenaars. Er is anno 2002 een trek naar de rafelrand zichtbaar, gentryfication, met name naar de Baarsjes. Maar er is ook een trek naar Rotterdam. Amsterdam moet groter worden en ruimte bieden aan een middenklasse, aan studenten en aan kunstenaars, maar ook aan werkers in de creative industry; in deze nieuwe sector werken veel hoogopgeleide bètamensen die vaak buiten Amsterdam gestudeerd hebben.

illustratie: Carolien Feldbrugge

Ongewenste ontwikkelingen

De overheid trekt zich steeds meer terug uit het culturele leven. Het subsidiegeld dekt alleen de basisvoorwaarden. Door vermindering van de subsidies hebben culturele instellingen er een commerciële taak bij gekregen. Door deze ontwikkeling is cultuur steeds conjunctuurgevoeliger aan het worden.

Door een schaarste aan betaalbare woon- en werkruimte komen er steeds minder nieuwkomers naar Amsterdam. Het landschap aan tegenbewegingen verschaalt, de gedreven gekken blijven weg, de stad droogt cultureel op.

Op welk gebied zijn interventies gewenst

Ondanks de mogelijkheden van home-tech-entertainment groeit de behoefte aan sociaal contact op de plek waar het gebeurt. Om van Amsterdam een plek te maken waar het gebeurt, zijn er woningen voor verschillende groepen mensen nodig, maar ook werkplaatsen, expositieruimtes, ontmoetings- en uitgaansgelegenheden voor verschillende groepen mensen. Een andere basisvoorwaarde is goed openbaar vervoer tot laat in de nacht.

Voor de Amsterdamse cultuur in 2015 moet Amsterdam een keuze maken uit twee toekomstvisies:

- Amsterdam is een netwerkstad. Daartoe moet de overheid zorgen voor een verbetering van het openbaar vervoer. Daarnaast moet de overheid een leidinggevende rol spelen in de totstandkoming van de netwerkstad, en de nodige investeringen doen.
- De Amsterdamse cultuur is geconcentreerd binnen de A10. De gemeente Amsterdam moet er dan voor zorgen dat er voldoende werk-, woon- en presentatiegelegenheden zijn. Dit tegen de marktontwikkelingen in, de stad houdt de dure stadsgrond in bezit om te voorzien in woon-, werk- en presentatieplaatsen. Het cultuurbeleid is niet meer versnipperd, maar in handen van stadsdeel A10.

illustratie: Femke van Heerikhuizen

Opmerkingen, vraagtekens en dilemma's

De ambities van de overheid zijn, tegen de geschetste ontwikkeling van een terugtrekkende overheid in, wel groter geworden. De stad, maar ook haar inwoners, vinden het imago van Amsterdam als culturele hoofdstad belangrijk. Amsterdam erkent dat het culturele klimaat in de stad ook een economisch belang dient: het bevordert het toerisme, is van belang voor de vestiging van binnen- en buitenlandse bedrijven en voor de dieneconomie.

Een verhaal om te onthouden

Dit is het nieuwsbulletin van Cultuurradio Amsterdam:

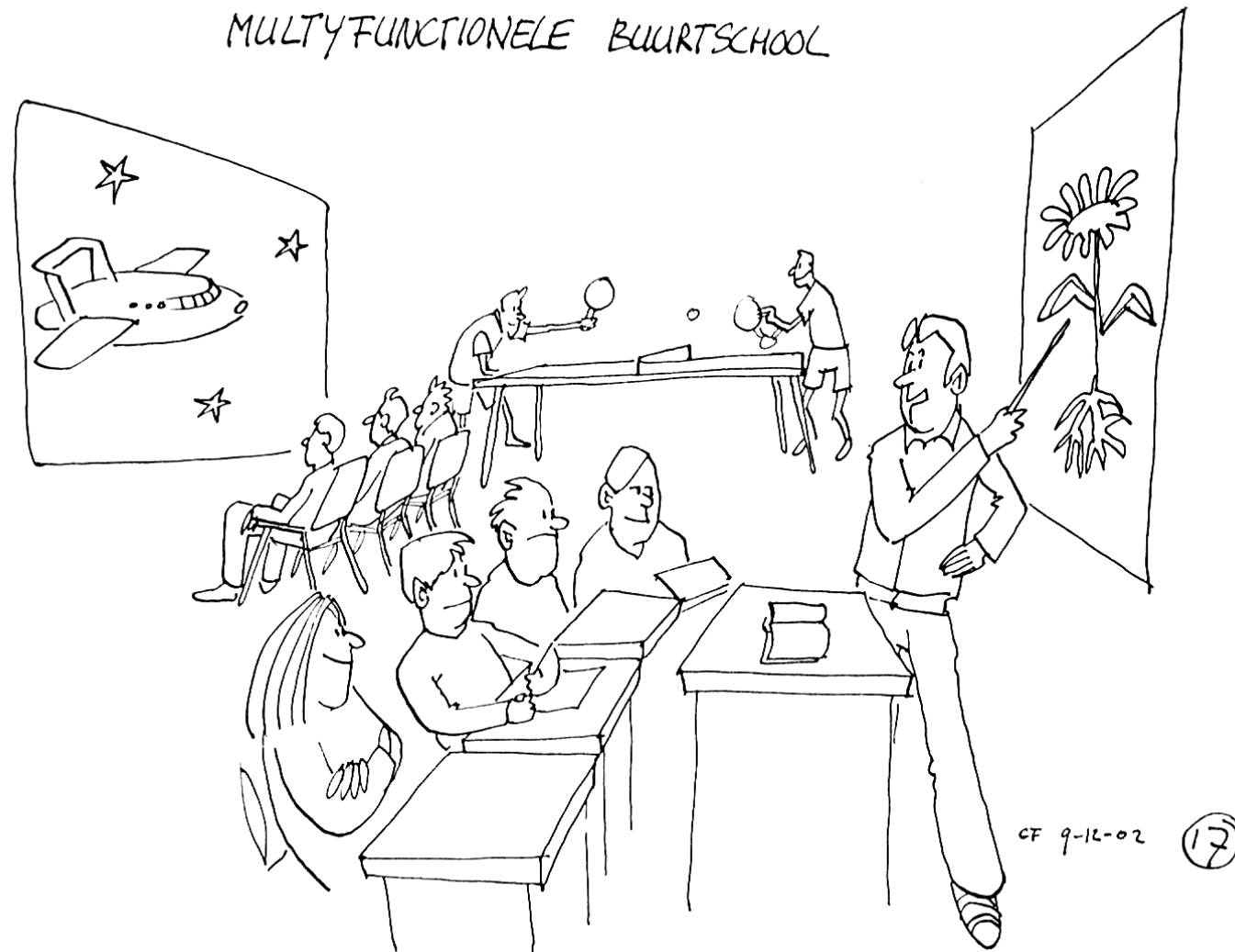
De burgemeester en wethouder cultuur, de ex-directeur van Lost Boys, hebben aangekondigd in de containerhaven het mediabedrijvenpark van Amsterdam te willen gaan vestigen

Stadsdeel A10 heeft zeven instellingen voor experimentele podiumkunst ertoe bewogen om tot het instituut De Open Ring te fuseren en zich te vestigen op het laatste vrije plekje in de stad nabij het zojuist gereedgekomen station Noord Sixhaven.

Het gebruikersplatform Amsterdam Cultuurstad, waarin onder meer Joop van den Ende en Zadelhoff participeren, heeft de programmering van het Concertgebouw beïnvloed en daardoor een grote sponsorbijdrage in de wacht gesleept.

De belangengroep Arabische muziek heeft succes geboekt. Het Sweelinck Conservatorium krijgt een Centrum voor Arabische Muziek. Een moeilijk overweging omdat de laatste jaren de aanmelding van Chinese studenten enorm is toegenomen en die hebben weinig op met Arabische muziek.

Jeugd, jongeren en vrijetijdsbesteding

Jeugd, jongeren en vrijetijdsbesteding

Deelnemers aan de themagroep Jeugd, jongeren en vrijetijdsbesteding: P. Nota, Dienst Welzijn Amsterdam-afd. JZ; C. van Meurs, Dienst Welzijn Amsterdam-afd. S&R; R. Hirasing, GG&GD-afd JGZ; J. Kokken, Stadsdeel Amsterdam ZO-sector MO; E. Faber, Sport NOC; P. Bosch, Bosch Film Amsterdam BV; J. Hazenkamp, St. Alexander; S. Abbos, Migranten TV.

illustratie: Femke van Heerikhuizen

In 2015...

Is Amsterdam nog steeds een trendsettende stad, waarin ook jongeren van buitenaf, waaronder hoogopgeleiden vanuit de EU, zich graag willen vestigen. In 2015 zijn jongeren (18-25 jaar) zich zeer bewust van hun identiteit en religie. Het geloof is belangrijk, dit als antwoord op de doorgematerialiseerde ik-cultuur. Er zal een islamitisch 'zuiltje' ontstaan, dat op te delen is in drie groepen: orthodoxe moslims met eigen scholen; religieuze jongeren die hun religie op persoonlijk wijze belijden, maar geïntegreerd zijn, zij willen goede scholen maar geen eigen scholen; en een groep die gelooft maar niet praktiseert, ook zij willen geen eigen scholen. Als gevolg van meer secularisatie onder allochtone jongeren die zich bovendien Nederlands voelen, ontstaat er, naast een orthodoxe groep moslims, een veel grotere groep liberale islamieten. De maatschappij is harder geworden en de tolerantie is afgenomen. De rol van opvoeders is essentieel, ouders zijn strenger en de jeugd wordt beter hanteerbaar. Jongeren nemen ook meer verantwoordelijkheid voor hun eigen leven. Er wordt geen jeugdbeleid meer geformuleerd zonder dat jongeren erbij betrokken zijn.

Kinderen gaan allemaal vanaf 2,5 jaar naar school. Een multifunctionele school of centrum is het middelpunt van de buurt. Een plek waar men niet alleen naartoe gaat voor onderwijs, maar ook voor vrijetijdsbesteding en zorg. De Nederlandse taal is geen issue meer, elk kind spreekt Nederlands. Verder zal een grotere claim op de openbare ruimte ontstaan door een toename van de ongeorganiseerde sport. In 2015 is er ook meer waardering voor vakmanschap.

In de stad is er nog steeds een onderklasse. Echter, die is niet langer etnisch bepaald, maar sociaal-economisch. In de buurten die niet opgeknapt zijn zal er een verdichting van problematiek (jeugdcriminaliteit, verpaupering enzovoorts) ontstaan.

Een groot deel van de jeugd heeft in 2015 een ongezonde leefstijl en gaat daar op steeds jongere leeftijd toe over (cijfers 2002: 70 procent van de jongere moslims rookt en drinkt). Veel jongeren drinken en eten te veel, er zijn dus veel dikke kinderen die bovendien weinig aan beweging doen (cijfers 2002: 80 procent van de jongeren noemt sport als favoriete vrijetijdsbesteding). Naast deze grote groep ongezond levende jongeren is er ook een groep die zich spiritueel ontwikkelt, voor eigen dokter speelt en juist wel gezond leeft. Ten slotte spelen in 2015 massamedia en ICT een grote rol in het leven van jongeren.

Gewenste ontwikkelingen

De school (gebouw en organisatie) moet zich ontwikkelen tot middelpunt van de leefwereld van jongeren. Het moet een multifunctioneel centrum zijn waar jongeren van 's morgens tot 's avonds zijn en waar men, naast onderwijs, de vrije tijd doorbrengt met bijvoorbeeld theater en sport. Dit multifunctionele centrum neemt de plaats in van buurthuizen, een concept dat volstrekt achterhaald is en waar geen jongere zich meer toe aangetrokken voelt. Daarnaast zou er in de persoonlijke leefsfeer van jongeren, hun buurt, in de openbare ruimte meer plaats gemaakt moeten worden voor speel- en sportplaatsen.

De nieuwe Amsterdammers, zoals de diverse groep jongeren in 2015 heet, moet op een hoger niveau opgeleid worden. En ten slotte moet het imago van jongeren opgekrikt worden. Een einde aan de negatieve beeldvorming rondom jongeren is gewenst. Een positiever beeld van jongeren heeft mogelijk ook een afname van criminaliteit tot gevolg.

Ongewenste ontwikkelingen

Het is ongewenst dat jongeren, steeds opnieuw, ruimte in de openbare

HOE ZIET DE JEUGD ER ANNO 2015 UIT ?

FVANH
2002

illustratie: Femke van Heerikhuizen

JONGER NAAR SCHOOL

FVANH
2002

illustratie: Femke van Heerikhuizen

MEER UIT DE JEUGD ZÉLF LATEN KOMEN

FVANH
2002

illustratie: Femke van Heerikhuizen

ruimte moeten bevechten. Wat tegengegaan moet worden, is dat jongeren steeds jonger voor een ongezonde leefstijl kiezen en dat veel jongeren aan overgewicht lijden. Het wordt eveneens als belemmerend gezien dat de maatschappij zich zo verhardt en de tolerantie ten opzichte van jongeren afneemt.

Op welk gebied zijn interventies gewenst

Er is bewust voor gekozen om uit te gaan van een optimistisch beeld van de jeugd. Dat is immers een voorwaarde voor de gewenste ontwikkelingen. Maar er is ook alle reden voor een optimistisch beeld: de jeugd integreert zelf al; het optimisme is terecht als er huizen voor hen worden gebouwd, scholen worden verbeterd, werk wordt georganiseerd en er op z'n minst naar hen wordt geluisterd.

Concreter gesteld: om de verpaupering tegen te gaan, moet de overheid meer investeren in huisvesting. Het is daarbij goed om van kleine leefverbanden uit te gaan, buurten opwaarderen voor jongeren.

Scholen moeten, naast hun functie als onderwijsinstituut, ook een rol krijgen als centra waar jongeren hun dag kunnen besteden. Daartoe moet bekeken worden hoe de overheid bestaande scholen kan verbouwen tot centra waar kinderen vanaf 2,5 jaar terecht kunnen of hoe en waar nieuwe scholen gevestigd en gebouwd kunnen worden. De verantwoordelijkheid voor 0-4 jarigen moet meer bij de overheid komen te liggen. En voor schoolverlaters is het van groot belang dat zij direct aan het werk kunnen. De overheid moet zich inspannen voor werkgelegenheid voor alle schoolverlaters. Omdat jongeren steeds meer hun eigen verantwoordelijkheid nemen, moeten we uitgaan van de kracht van jongeren en van hun zelforganiserende vermogen. De overheid moet meer met jongeren samenwerken en partnerships aangaan, interactief werken met de jeugd en laten zien dat ze trots op hen is. Bij de inzet van middelen moet de overheid niet te bang zijn, kokers opengooien en geldstromen openbreken.

Verder moet er in de openbare ruimte, ruimte voor jongeren worden vrijgemaakt. Zij moeten gestimuleerd worden om meer te bewegen en er van

jongs af aan een gezonde leefstijl op na te houden. Een overweging is om parkeerruimte in te leveren ten gunste van speelruimte.

Tot slot: om jongeren van bepaalde zaken te overtuigen kunnen rolmodellen worden ingezet (mediacampagnes).

Opmerkingen, vraagtekens en dilemma's

Een belangrijke vraag is of de maatschappij in staat is om jongeren meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid te geven. Een voorspelling is dat er over 15 jaar geen zwarte scholen meer bestaan, maar dat we wel te maken krijgen met een nieuwe verzuiling. Enerzijds zal de waardering van het ambacht naar verwachting toenemen, maar de wens om jongeren hoger op te leiden is er ook. Oftewel, zal laaggeschoold werk inderdaad beter gewaardeerd worden en biedt het vmbo wel voldoende beroepsperspectief? Naast de wens om multifunctionele scholen of centra op te richten, ligt er de vraag of de school (gebouw of organisatie) ook alles zelf moet doen. Dan is er nog het dilemma van de verantwoordelijkheid voor vorming en opvoeding. Ligt deze bij de school, de ouders, of de maatschappij?

Een verhaal om te onthouden

Het is 2015: een Nederlandse man uit Hilversum ontmoet een Marokkaanse vrouw in een Amsterdams café. Beiden hebben het glas gelijk gevuld. De man wil bijbestellen want zijn glas is half leeg, de vrouw bedankt, haar glas is immers nog half vol. Dit staat symbool voor twee manieren van kijken: met vooroordelen, bezorgd en negatief of met open ogen en een positieve houding.

Het gezin van de vrouw woont in Slotervaart/Overtoomse veld een stadsdeel dat veel heeft gedaan aan goede huisvesting. Een mooi appartement, en geen krot zoals de man veronderstelt, biedt plaats aan vader, moeder en drie kinderen. Dochter Fatima zit op het vwo en wil advocate worden. De school is een multifunctioneel centrum, niet zwart en niet wit. Na schooltijd zijn er vele activiteiten zoals tennissen, hockey en computeren. De kosten van de school zijn hoog, maar afhankelijk van het inkomen betalen ouders zelf of

illustratie: Carolien Feldbrugge

krijgen zij subsidie. De man gaat er vanuit dat hij met een allochtone vrouw uit een lage sociale klasse praat, niets is minder waar, beide ouders hebben een goede baan en een goed inkomen.

Fatima is praktiserend moslim in tegenstelling tot haar moeder, die haar daar overigens geheel vrij in laat. Een vriendin van Fatima is streng moslim en zit op een islamitische school. De twee vriendinnen treffen elkaar bij de moskee en niet op school.

Zorg en dienstverlening

SOLIDARITEIT OF TWEEDELING?

Zorg en dienstverlening

Deelnemers aan de themagroep Zorg en dienstverlening: S. Duinkerke, Dienst Welzijn Amsterdam, afd. MGZ; A.Verhoeff, GG&GD-afd EDG; B. Rundhaar, Projectbureau CareWest; J. Crasborn, Agis/ZAO; H. Zuiver, Combiwel; K. Arib, Tweede Kamer Parlement; C. Alleman, SGOA; R.J.M. Engbersen, NIZW

illustratie: Peti Buchel

In 2015...

Is de zorgvraag enorm gestegen door demografische ontwikkelingen en individualisering, maar ook door specifiek Amsterdamse kenmerken; emancipatie van etnische groepen. Er zijn meer care dan cure vraagstukken, oftewel, er heeft een vermaatschappelijking van de zorg plaatsgevonden. Mensen willen zolang mogelijk blijven participeren en eigen keuzes blijven maken. Dat heeft geleid tot meer aanbod in de eigen woonomgeving, maatwerk thuis. In 2015 praten we over de zorgconsument. Voortgaande individualisering heeft ervoor gezorgd dat deze consument allerlei pakketten en rechten heeft afgedwongen. De patiënt is inkoper geworden, hij beschikt over privé-geld of een persoonlijk gebonden budget (pgb). In 2015 is er meer aandacht voor de kwaliteit van de zorg, kwaliteit die wordt afgedwongen door de mondige patiënt zelf, door adviseurs of door cliëntenondersteuners. Tegen die tijd is er ook een heuse claimcultuur ontstaan van patiënten die rechtszaken beginnen. En er heerst een sfeer van eigen schuld dikke bult. Mensen die een ongezonde leefstijl verkiezen, moeten daar zelf voor betalen. De zorgsector is verder geprofessionaliseerd en de markt heeft daarin een belangrijke rol op zich genomen. Monopolieposities zijn daardoor onder druk komen te staan. In 2015 is de differentiatie in zorgbehoefte van etnische groepen groot en lijkt op de Nederlandse differentiatie en individualisering. Er zijn ook meer Marokkaanse en Turkse dokters gekomen met verschillende opvattingen over het vak. Dat heeft geleid tot bijstellingen van standaarden. Het aantal alternatieve geneeswijzen is toegenomen. Er is meer informatie en kennis over specifieke etnische problemen.

Er is veel aandacht voor de ketenzorg en daarin is duidelijk meer samenhang gekomen. Zo voeren huisartsen meer taken uit in samenwerking met ziekenhuizen. Maar de verpleging in de psychiatrie is een groot probleem. De psychosociale problemen zijn toegenomen.

Ook heeft de verdergaande individualisering tot vereenzaming en gevoelens van onveiligheid geleid. Er is een dringende behoefte aan sociale netwerken in de directe woonomgeving.

De mantelzorg heeft een ander karakter gekregen. Mantelzorg is een keuzemogelijkheid geworden en wordt voortaan betaald. Voor mantelzorgers worden voorzieningen getroffen.

Care en cure zijn in 2015 meer in elkaar geschoven en ICT heeft daarin een belangrijke rol gekregen (consulten, boodschappen, medicijnen bestellen via internet enzovoorts). ICT heeft ook een makkelijker toegang tot de gezondheidszorg opgeleverd.

Omdat de zorgvraag is gestegen, de grenzen tussen aanbieders zijn vervaagd, en het aanbod meer aan de marktwerking wordt overgelaten, zijn de kosten van de gezondheidszorg enorm gestegen en alleen nog voor een bovenlaag te betalen. Er is een tweedeling in de maatschappij ontstaan. Er is een groep die de zorg kan betalen en de weg weet te vinden, maar een grote groep kan dat niet.

Gewenste ontwikkelingen

Wenselijk is een bundeling van care en cure, wonen en zorg. Dat zal overigens wel leiden tot een nieuwe ruimtebehoefte en tot nieuwe samenwerkingsmodellen.

Ook is het belangrijk om na te denken over de invloed van de emancipatie van alternatieve geneeswijzen op de gezondheidszorg. Alsook de invloed van verschillende, cultuurbepaalde zorgopvattingen op de gezondheidszorg. De ontwikkeling van een community care-concept is wenselijk. In dat concept blijft de buurman het leuk vinden om iets voor een ander te doen.

illustratie: Peti Buchel

illustratie: Peti Buchel

Ongewenste ontwikkelingen

Bij ongewijzigd beleid is het risico van achteruitgang van de gezondheidszorg aanwezig. Er ontstaat een tweedeling in de maatschappij van mensen die zorg nog wel kunnen betalen en een grote groep die dat niet meer kan.

Verdergaande individualisering en het shoppen door klanten zelf, leidt er ook toe dat er een groep mensen is die de mogelijkheden goed weet te benutten en de weg weet te vinden en een andere groep die daar niet in slaagt. Geen goede ontwikkeling.

Ten aanzien van de psychosociale problematiek is het niet wenselijk dat instellingen, die betrokken zijn bij de GG&GD problematiek, afschuifgedrag vertonen. De overlast van de ggz neemt toe en de tolerantie neemt af.

Op welk gebied zijn interventies gewenst

De overheid moet een basispakket garanderen om tweedeling in de samenleving te voorkomen. Verder moet er worden gewerkt aan integratie van aanbieders op buurtniveau, zodat ingespeeld kan worden op de vraag van bewoners en de plaatselijke situatie. Om aan de wens van individueel maatwerk te kunnen voldoen moeten ketens tussen zorg, bouw, wonen, dienstverlening en welzijn tot stand worden gebracht. De groep zorgvragers die de weg in de gezondheidszorg slecht weet te vinden zou in de zoektocht naar kwaliteit, vanuit de overheid laagdrempelige ondersteuning moeten kunnen krijgen. Het belang van basisvoorzieningen moet dus onderzocht, naast dat van diversiteit en maatwerk. Ook moet er zicht komen op de allochtone zorgvraagontwikkeling (cijfers 2002: steeds meer allochtonen gaan roken en drinken).

Uitgaande van het feit dat in de komende jaren de GGZ-problematiek op buurtniveau in beeld zal komen, moet er een goed volgsysteem worden ontwikkeld. Een aanpak en regie op buurt- of wijkniveau is gewenst evenals samenwerking tussen instellingen die betrokken zijn bij de ggz-problematiek. De problemen in Amsterdam zijn specifiek; er is meer psychosociale problematiek. En dat kost veel geld.

De overheid moet een bundeling van cure en care stimuleren. Cure kan, naast

het ziekenhuis en via de huisarts, ook via buurtnetwerken plaatsvinden. Te overwegen is om de overheid te laten investeren in sociale netwerken in de directe woonomgeving van mensen.

Om de komende jaren tegemoet te kunnen komen aan de vraag van allochtonen, is het idee geopperd om gespecialiseerde posten voor allochtonen op te richten. Daarmee wordt tegelijkertijd inzicht en kennis verkregen in verschillende zienswijzen op het vak en op de ontwikkeling van de zorgvraag van allochtonen.

Opmerkingen, vraagtekens en dilemma's

Er is te weinig aandacht voor cure en teveel voor care. Bij cure zijn de keuzes niet (sub) lokaal. Care is regionaal en stedelijk, cure gaat meer om landelijk beleid, op psychiatrie en aids-patiënten na, dat betreft ook stedelijke problemen en dat is duur voor de stad. Houd in dit verband ook rekening met de Amsterdamse aantrekkingskracht op specifieke groepen.

Een dilemma betreft de rol van de overheid als het gaat om gezondheidszorg. Blijven polderen of neemt iedereen eigen verantwoordelijkheid op buurt-niveau?

Bij een verslechterende economie kunnen er onder druk van schaarste nieuwe dingen ontstaan (zoals opticien die deel takenpakket oogarts heeft genomen). Schaarste kan leiden tot vernieuwing en dwingen tot samenhang, maar kan ook leiden tot een tekort aan vernieuwingsinvesteringen; een afname van het personeelstekort, een summiere basisverzekering en een vangnetconstructie voor mensen met een laag inkomen. Maatschappelijke verantwoordelijkheid en solidariteit zullen als gevolg van een teruggang in de economie onder druk komen te staan. Overlast en falen worden zichtbaar en motiveren wellicht tot slimmere aanpak

Een verhaal om te onthouden

In 2015 hebben we voor veel gelukkige mensen kunnen zorgen. Er is een prachtig sociaal weefsel dat wordt gekenmerkt door community care en solidariteit. ICT is in volle glorie uitgerold: Zorgportaal Amsterdam is steun en

illustratie: Peti Buchel

toeverlaat voor de Amsterdammer. De diverse doelgroepen voelen zich geborgen door de veiligheid in de eigen kring en gehandicapten zijn volwaardig lid van de Amsterdamse gemeenschap.

Zorg en welzijn zijn georganiseerd in concurrerende netwerken gericht op het beantwoorden van de vraag van de klant. De infrastructuur is zodanig ingericht dat de efficiency en effectiviteit zo'n vlucht hebben genomen dat de financiers 'gelukkig' zijn. Amsterdam is de meest populaire stad voor mensen die solidariteit belangrijk vinden. En ondernemers met een maatschappelijke betrokkenheid ondersteunen het Sociaal Structuurplan Amsterdam actief en investeren hierin.

Het jaar 2015: een gezin, allochtone vader van 48 jaar, autochtone moeder van 44 jaar, drie kinderen, een ernstig gehandicapt, een is gezond, een doet de laatste tijd raar. Ze wonen in een rolstoeltoegankelijke woning en kunnen beroep doen op de burens, die voor hen te allen tijde steun en toeverlaat willen zijn. Mustafa, vader is preventiemedewerker bij de GG&GD waar de mogelijkheden van ICT al goed worden gebruikt. Het allerergste wat hen kan overkomen gebeurt. De oudste zoon raakt in een acute psychose. God zij dank staan de politie en de ambulance in een mum van tijd op de stoep en weten ze exact hoe te handelen. Ze nemen zoonlief het mes af en een geëquipeerd crisisteam zorgt voor de juiste opvang. De bureaucratie is overwonnen en ondanks groot leed is er toch veel geluk. Het SSP Amsterdam ontving daarvoor recent een prijs, die elk jaar aan een wereldstad wordt uitgereikt.

illustratie: Peti Buchel

Integratie

BOTSEN
IS CONTACT
MAKEN

NEEM MOHAMMED ALI ALS VOORBEELD

Integratie

Deelnemers aan de themagroep Integratie: H. Stokhof, DWA afd. E&I; F. van der Leye, Sociale Dienst Amsterdam; H. Karacaer, Milligörus Nederland; I. Akel, Nederlands Centrum voor Buitenlanders; M. Meerman, VU; F. Biesma, BV Vrolijkheid; Y. Albertzoon; P. Coenen, dRO; J. Siani van Dalen.

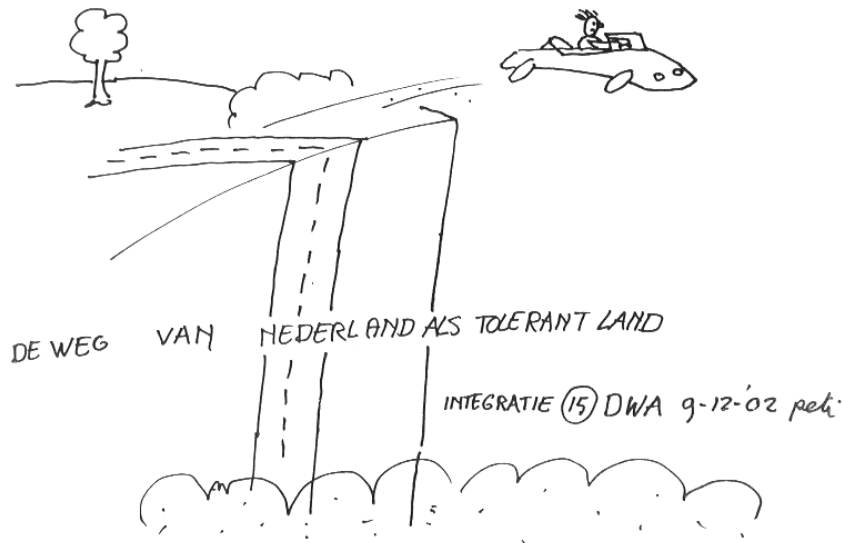
In 2015...

Is Nederland nog steeds een immigratieland en zal dat nadien ook blijven. De instroom is diverser. De groep immigranten bestaat in 2015 uit personen die hier komen werken, uit eigen beweging of op uitnodiging. Gezinsvorming blijft bestaan en vluchtelingen zullen er ook in 2015 nog zijn. Voor de mogelijkheid tot vestiging in Nederland zal de overheid voorwaarden hebben gesteld. De overheid zal meer sturen en reguleren. Dat kan door de immigrant niet direct toe te laten tot de sociale voorzieningen; het verkrijgen van een verblijfsvergunning of de Nederlandse nationaliteit zal aan voorwaarden gebonden zijn. De overheid zal ook gebruikmaken van sanctie-instrumenten op het gebied van uitkeringen en status.

Maar economische krachten blijven sterker dan het overheidsbeleid. Als er in een bepaalde tak van de economie mensen nodig zijn, dan komen die er. Het bedrijfsleven zal echter zijn verantwoordelijkheid moeten nemen voor het 'geïmporteerde' personeel. Het bedrijf neemt de sociale verplichtingen ten opzichte van het personeel voor eigen rekening, zoals dat in toenemende mate geldt voor de ziektewet en de WAO.

Voor gezinsvorming geldt hetzelfde. De Nederlandse (huwelijks)partner zal de volle verantwoordelijkheid moeten nemen voor de immigrant. Het transnationale huwelijk moet ontmoedigd worden als het gaat om kansarme immigranten, dit kan door de huwelijksleeftijd te verhogen, door betaling, maar vooral door een examen voor nieuwkomers in te voeren.

Het leren van de Nederlandse taal is dan uitdrukkelijk geen taak van de Nederlandse overheid, maar een taak van het bedrijfsleven of van de persoon

illustratie: Peti Buchel

met emigratieplannen. Een probleem dat opduikt, bij een voorwaardenstellende overheid, is dat er een drieling kan ontstaan: legalen met sociale rechten, legalen zonder sociale rechten en illegalen.

In 2015 zal er een samenleving zijn ontstaan die bestaat uit kansrijke en kansarme mensen. De verschillen tussen autochtoon en allochtoon zullen bijna weg zijn. Ook allochtonen doen mee aan het individualiseringsproces, ze kiezen voor een individuelere levensstijl. Integratie wordt vooral individuele participatie, iedereen neemt zijn eigen verantwoordelijkheid, de zorgzame samenleving treedt terug. Het beheersen van de Nederlandse taal is een absolute voorwaarde. In 2015 moet iedere nieuwe immigrant een examen afleggen, waarvan de taal het hoofdbestanddeel is. Er geldt een uitzondering voor Engelsprekende immigranten.

In 2015 is er een middenklasse van allochtone ondernemers ontstaan. Jongeren kiezen hun eigen participatieweg, een weg die loopt via taalbeheersing, onderwijs en werk.

'Er is zwaar weer op komst', is een gedeelde voorspelling anno 2002. Voor 2015 zullen er raciale conflicten hebben plaatsgevonden. Maar beheerste botsingen zijn niet erg. In de migrantengroepen overheerst de gedachte: Liever serieus genomen dan getolereerd.

De maatschappelijke tolerantie zal minder worden. In 2015 is Amsterdam het imago van open stad kwijt.

Gewenste ontwikkelingen

Migrantengroepen voelen zich anno 2002 voor het eerst aangesproken en kritiek krijgen is moeilijk, maar ook noodzakelijk. Om de integratie te doen slagen dient er een confronterende, open dialoog op gang te komen.

Alle Nederlanders zijn onderhevig aan een individualiseringsproces. De allochtone groep, die onderhevig is aan groepsdwang en -controle, zal in het individualiseringsproces gestimuleerd moeten worden. De autochtonen kunnen wel wat worden afgeremd in het individualiseringsproces.

De individuele zelfstandigheid zal toenemen door taal, onderwijs en werk. De houding van ouders is cruciaal voor de toekomst van hun kinderen. Als

illustratie: Peti Buchel

illustratie: Peti Buchel

opvoeders geen kennis hebben van de Nederlandse taal en cultuur zetten ze hun kinderen op grote achterstand, eerst in de onderwijs carrière en later in de kansen op de arbeidsmarkt. In 2002 is de positie van allochtone basisschoolleerlingen enigszins verbeterd, maar het proces gaat te langzaam. De waardering voor ambachtelijke beroepen is in 2002 laag en er wordt voor 2015 geen herwaardering verwacht.

Ongewenste ontwikkelingen

Dat er botsingen tussen verschillende groepen plaatsvinden is niet erg, mits ze beheerst zijn en er een open dialoog op volgt. Wat niet moet gebeuren is dat er harde rellen en clashes plaatsvinden. Bewegingen die oproepen tot haat en hekel zijn zeer ongewenst evenals een onverdraagzaam, vijandig klimaat. Een andere ongewenste ontwikkeling is dat Nederland minder sociaal wordt. Voorts is een verregaande segregatie bedreigend voor de samenleving, want dit zal leiden tot een grotere tweedeling tussen rijk en arm met alle gevolgen van dien.

Waar moet de overheid van afblijven

De overheid moet zich niet te ver indringen in de privésfeer. Voorts dienen Nederlandse verworvenheden als vrijheid van meningsuiting en van godsdienst blijvend gerespecteerd te worden. De rijksoverheid moet ruime kaders bieden voor het integratiebeleid, maar de invulling overlaten aan de gemeenten.

Op welk gebied zijn interventies wel gewenst

Interventies van overheidswege zijn vooral gewenst op het gebied van onderwijs en participatie. In het kader van de individuele participatie kan de overheid maatregelen treffen die de vorming en de participatie bevorderen. Het beleid, dat daarvoor ontwikkeld wordt, dient vervolgens krachtig gehandhaafd te worden.

Boven aan de lijst staat het bestrijden van de taalachterstand, daarbij moet de kwaliteit van het (taal) onderwijs gewaarborgd zijn. Voorts is een krachtige

illustratie: Femke van Heerikhuizen

investering in de volle breedte van het onderwijs nodig.

Werk en economische zelfstandigheid bevorderen de emancipatie en de integratie. Het is nog steeds zeer wenselijk dat de overheid maatregelen treft die de toeleiding naar werk, vervolgonderwijs en sociale activering bevorderen. Een ander emanciperend middel is intercultureel contact. Kennis van elkaar neemt integratiebelemmeringen weg. Respect voor elkaars cultuur is daarvoor een voorwaarde. Hiervoor is het nodig dat de discussie over de islam en andere godsdiensten genuanceerd wordt, zoals Cohen dat anno 2002 doet. Ten slotte wordt de overheid geadviseerd om vooral markt- en vraaggericht te werken en de productie van bureaucratie en conflicterende wet- en regelgeving tot een minimum te beperken.

Opmerkingen, vraagtekens en dilemma's

De overheid wordt gevraagd te sturen op individuele participatie, eigen verantwoordelijkheid en initiatief. Die wens is paradoxaal. Iets dergelijks geldt voor het versterken van de eigen cultuur en religie, dat is enerzijds noodzakelijk, anderzijds een belemmering.

Voor het bovenstaande geldt dat het publieke en privé-domein door elkaar lopen. Cultureel bepaalde normen en godsdienst (onderwijsinspectie) behoren tot het gebied van de privacy.

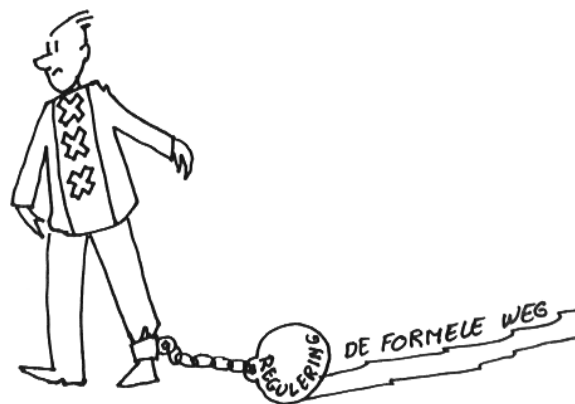
Bij een verslechterende economie zijn er op termijn waarschijnlijk onvoldoende middelen om alle interventies te plegen die integratie en emancipatie krachtig bevorderen.

Het laatste dilemma is het verlangen naar een sociale samenleving, maar tegelijkertijd naar vraag- en marktgerichte interventies.

Een verhaal om te onthouden

Botsen is ontmoeten. In Vogelvlucht: tien jaar geleden wilde een groep mensen een moskee. Ze kochten een lelijke leegstaande garage. En toen kwam het stadsdeel met ingewikkelde regelgeving, bestemmingsplannen, enzovoorts. Er bleek een beleggingsmaatschappij nodig, de zaken werden steeds complexer. De realisatie van de moskee kwam op losse schroeven te

AMSTERDAM WIL WEL ...

illustratie: Peti Buchel

staan. De frustraties kwamen er in een demonstratie uit. Maar dat was ook positief, mensen gingen voor het eerst zelf de straat op, ze maakten zich los uit de gezichtsloze, grijze massa. Stadsdeelvoorzitter Freek Zalm kwam ook en sprak de menigte toe. Zo groeide er langzaam maar zeker respect voor elkaar.

Moskee de Aya Sofia groeide ook. Er ontstond een wens voor een nieuw gebouw, maar de gemeente en de organisatie zaten muurvast in hun onderhandelingen. Een derde partij trok de zaak weer vlot. Woningbouwvereniging Het Oosten werd om interventie gevraagd en maakte een plan waarin beide partijen zich direct konden vinden. Nu ligt er een prachtig project, een combinatie van woningen, een moskee en bedrijven. De moskee is er ook voor de

wijk, we voeren tijdens de ramadan debatten, herdenken er 4 mei met de buurt en vieren Goede Vrijdag met elkaar. De nieuwe moskee komt midden in de wijk te staan en is ook voor de wijk. De oude Aya Sofia krijgt een nieuwe naam: de Wester Moskee. Dit verhaal laat zien dat uit botsing iets moois is voortgekomen, wij hebben er veel van geleerd. Het zelfvertrouwen en het wederzijdse respect zijn gegroeid. Botsen is soms nodig. Durf te botsen. En één ding staat vast: in 2015 staat er een miniatuur van de Wester Moskee in Madurodam.

UITERSTEN

PROBLEEM:
HET WIJ GEVOEL

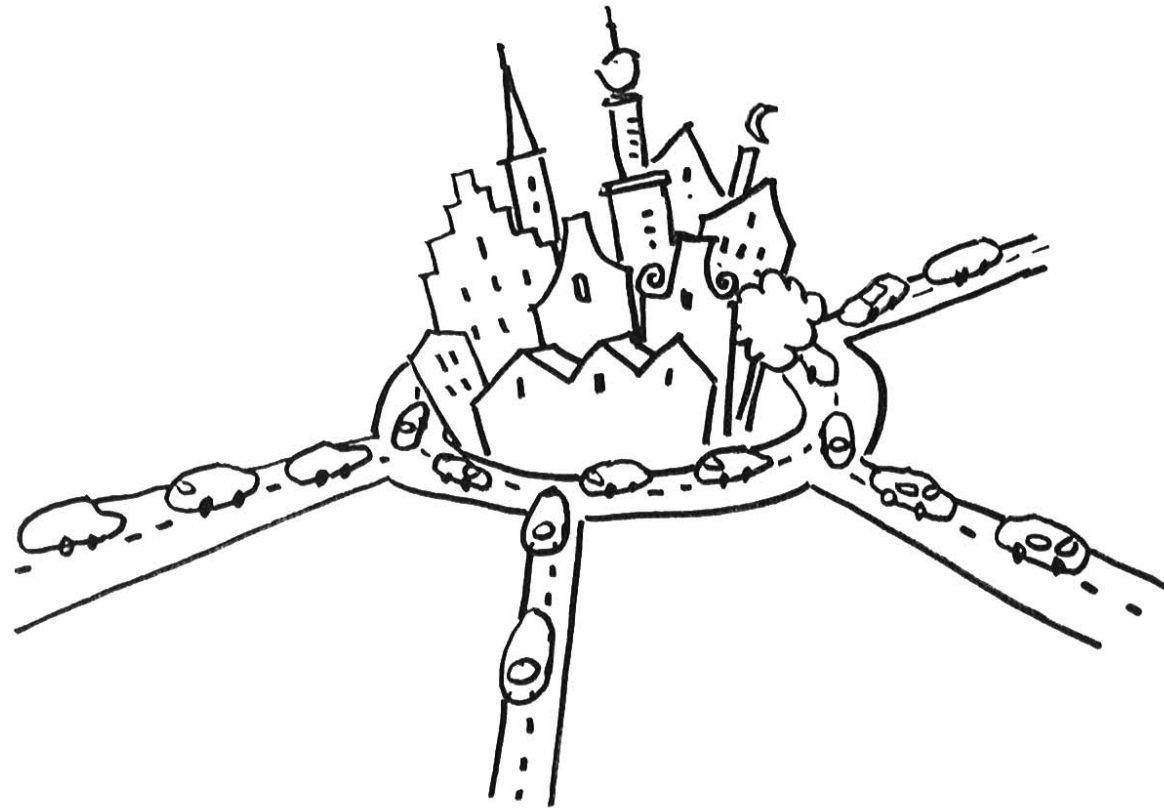
PROBLEEM:
HET IK GEVOEL

illustratie: Peti Buchel

Amsterdam kennisstad

AMSTERDAM KENNISSTAD, MAAR DE KENNIS KOMT VAN BUITENAF

Amsterdam kennisstad

Deelnemers aan de themagroep Amsterdam Kennisstad: Th. Bolten, Dienst Welzijn Amsterdam-afd. SPA; B. Dijkgraaf, Stadsdeel Zeeburg, M. Arnoldus, Universiteit van Amsterdam - AME; M. Staats, IKTC Zaanstad; Prof. H. Timmerman, VU-Scheikunde; C. van der Vegt, SEO, J. Slot, Bureau O+S.

In 2015...

Is Amsterdam afhankelijk van haar status als kennisstad. De stad is sterk internationaal georiënteerd op wetenschappelijk gebied, er heerst een grootschalige bedrijvigheid oftewel, Amsterdam opereert op wereldschaal. Daarnaast is de stad ook sterk regionaal georiënteerd, er hebben zich vele instellingen, bedrijven en kenniswerkers in de stad gevestigd.

In 2015 zijn er voldoende woningen in de stad. Woningen die voldoen aan de eisen die kenniswerkers en werkenden in de creative industry stellen.

Amsterdam heeft een kwalitatief hoogstaand voorzieningenniveau, een goed onderwijsstelsel en aantrekkelijke scholen gerealiseerd. De openbare ruimte ziet er aantrekkelijk uit en er zijn talrijke mogelijkheden in de sfeer van vrije tijd.

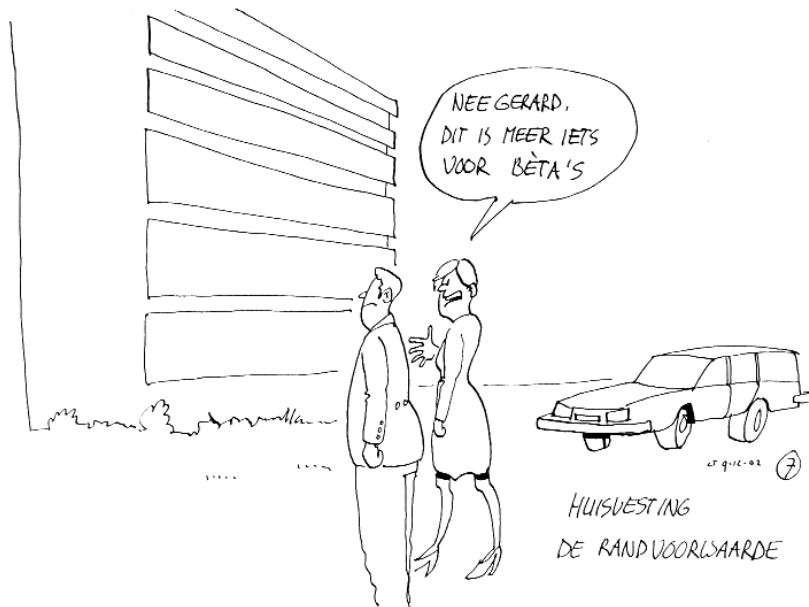
De stad is buitengewoon geliefd bij intellectuelen, wetenschappers, journalisten kenniswerkers enzovoorts.

Gewenste ontwikkelingen

Verbreding van Amsterdam met omliggende steden is gewenst. Het idee van een netwerkstad moet verder uitgewerkt worden. Dat betekent op grotere schaal bewegingen in gang zetten, naar de ontwikkeling van een deltametropool.

Maatregelen die kenniswerkers naar de stad doen trekken zijn eveneens gewenst. Dat houdt onder meer een (financiële) investering in: een aantrekkelijk financieel-zakelijk klimaat; aanwezigheid van voldoende bedrijven op het gebied van nieuwe media (ICT); onderwijs en onderzoek; en in de vestiging van internationale instituten, bedrijven en instellingen.

Eveneens is een toename van het aantal geschikte woningen gewenst.

illustratie: Carolien Feldbrugge

Immers, als Amsterdam wil dat kenniswerkers zich in de stad vestigen, moeten deze mensen er naar wens kunnen wonen. Prettig wonen impliceert overigens ook een aantrekkelijk cultureel klimaat, een goede gezondheidszorg en een uitstekende voorzieningenstructuur. Amsterdam kennisstad zorgt indirect voor een gunstig klimaat voor de vestiging van kleine ondernemers (migranten).

Ongewenste ontwikkelingen

Amsterdam blijft te klein en dat is ongewenst. Echter, samenwerking tussen stad en omliggend land is erg lastig; binnen Europa zijn daar ook weinig goede voorbeelden van. Amsterdam moet geen chique stad worden, want dan is de stad niet langer aantrekkelijk voor studenten.

Op welk gebied zijn interventies gewenst

De overheid zou maatregelen in de voorwaardelijke sfeer moeten treffen: meer woningen, opknappen van de openbare ruimte en het aantrekken van bedrijvigheid.

De samenhang met het culturele klimaat in de stad, de creatieve stad is groot. Kennisbedrijven willen zich daar vestigen waar veel beweging is op cultureel gebied, en waar een mix aanwezig is van diverse mensen en meningen. De overheid moet investeren in het culturele klimaat in plaats van bezuinigen doorvoeren.

Op het gebied van onderwijs zijn investeringen (tijd en geld) gewenst. Er moet bijvoorbeeld een doorstroommogelijkheid van vmbo naar mbo komen. Ten slotte zijn in de gezondheidszorg investeringen noodzakelijk.

Opmerkingen, vraagtekens en dilemma's

Studenten en kenniswerkers behoren niet tot de doelgroep van de sociale woningbouw. Misschien moet de woningmarkt meer overgelaten worden aan de vrije markt, zoals in andere Europese steden. Maar het gevaar daarvan is dat Amsterdam een elitaire stad wordt, zoals de grachtengordel nu al is. Dilemma, moet de overheid hierin wel of niet ingrijpen?

illustratie: Carolien Feldbrugge

illustratie: Carolien Feldbrugge

SOMMIGE ALLOCHTONEN WORDEN
MET OPEN ARMEN ONTVANGEN

illustratie: Femke van Heerikhuizen

Een vraag van een andere orde is: in 2015 zijn er veel migranten, kan Amsterdam de status van Amsterdam kennisstad waarmaken als het grootste deel van de bevolking straks allochtoon is? Immers, zij hebben niet het juiste opleidingsniveau. Amsterdam kennisstad vergroot de afstand tot (minder hoogopgeleide) allochtonen, voor hen is geen plek meer in Amsterdam. Moet het binnen deze context niet zijn: Amsterdam ambachtsstad?

Bij de keuze voor de ontwikkeling van Amsterdam tot kennisstad, is een belangrijke vraag die de overheid zich moet stellen: wat willen we vanuit overheidswege wel en niet stimuleren?

Verbreiding van de stad met omliggende steden stimuleert één grote arbeidsmarkt, maar er is niet voorzien in voldoende mobiliteit.

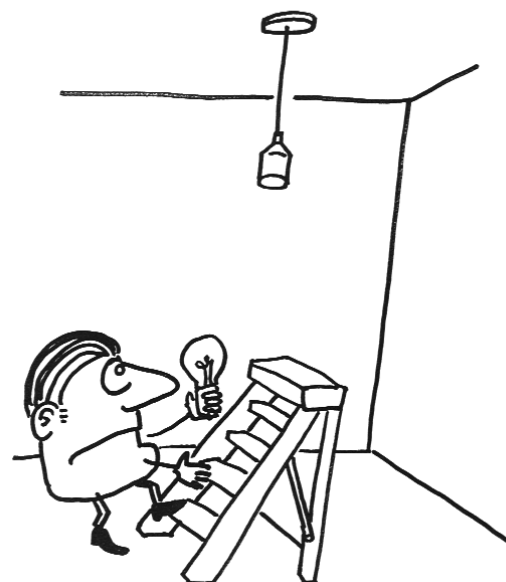
Een verhaal om te onthouden

Een foto in 2015: twee mensen ontmoeten elkaar toevallig en zijn blij verrast. Zij wachten vergeefs op een trein, halverwege de Noord/Zuidlijn, op weg naar een VU-meeting. De een is Canadees werkt nu voor een groot ICT-bedrijf in Canada. Tien jaar geleden kwam hij in Amsterdam, ging daar wonen op een etage op de Prinsengracht, volgde een opleiding en had een baan. Inmiddels woont hij weer in Canada met vrouw en twee kinderen. Die kinderen hebben overigens in Amsterdam op de internationale school gezeten. Een school die ruim in de middelen en mogelijkheden zit. De tweede man is een oncoloog uit Wit-Rusland. Begin 21ste eeuw afgestudeerd, twee jaar ziekenhuiservaring in Rusland, daarna gevlucht om politieke redenen. Hij raakte verwickeld in een asielprocedure en wilde ondertussen aan het werk als oncoloog. Hem wordt te kennen gegeven dat hij zich als student opnieuw in moet schrijven, want zijn niveau lag hooguit op halverwege doctoraal. Na een lange weg, wonen op een piepkleine etage in Oost met vrouw en vier kinderen gaat het hem nu eindelijk beter. Twee kinderen zitten op de havo/vwo, de andere op het vmbo, maar zij kunnen straks zonder probleem doorstromen naar hbo. Hij woont in Alphen aan de Rijn, een deltametropool van Amsterdam.

Een tweede foto in 2015: de reünie van de VU valt toevalligerwijs samen met

een presentatie van de gemeente Amsterdam. Ahmed, wethouder voor Sociaal, vertelt dat de gemeente in 2014 enorm ver is gekomen met de derde versie van het Sociaal Structuurplan Amsterdam. Daarin zijn allerlei regelingen getroffen voor mensen die van buitenaf in de stad komen wonen. Onder meer vele voorzieningen op het gebied van woningen, de openbare ruimte en recreatie. Wie nu als hoogopgeleide naar Amsterdam komt, zit goed.

KAN DE KENNISWERKER VAN 2015
NOG WEL EEN PEERTJE INDRAAIEN?

illustratie: Femke van Heerikhuizen

Afsluiting

Dineke ten Hoorn Boer, directeur van de Dienst Welzijn Amsterdam, de dienst die van het college van B&W de opdracht kreeg om een Sociaal Structuurplan te ontwikkelen in samenwerking met andere partijen uit het sociale veld, sluit de dag af. Wat haar opvalt is een grenzeloos optimisme bij de deelnemers. Nieuwe vergezichten heeft zij beluisterd. Maar, zo stelt zij, er is nog een lange weg te gaan richting die perspectieven.

Ten Hoorn Boer belooft dat DWA voor de zomer in elk geval een eerste concept Sociaal Structuurplan klaar heeft. Dat is nog geen plan dat voorziet in uitgewerkte interventies. Maar in dat plan wordt wel duidelijk wat het Sociaal Structuurplan kan behelzen en wat het de stad op kan leveren. Op basis daarvan wordt verder gewerkt aan het Sociaal Structuurplan 2003-2014.

VOOR DE LANGERE TERMIJN

illustratie: Peti Buchel

Literatuurlijst

Aan de deelnemers is het volgende leesmateriaal ter beschikking gesteld

Algemeen

Notitie 'Opzet sociaal Structuurplan'

Essay 'Amsterdam vanuit historisch perspectief' (Interne publicatie gem Amsterdam fevr. 2001)

Factsheets tbv. Werkconferentie Sociaal Structuurplan' (O+S nov. 2002)

Topografisch materiaal tbv. Werkconferentie Sociaal Structuurplan' (dRO/GIS nov. 2002)

Het Culturele klimaat

Creatieve steden (artikel van Zef Hemel en Marieke Renou aug. 2001)

Integratie

Factsheets Minderheid - Mainstream (O+S medio 2002)

De sombermansbril afgezet (artikel van Shevin Nekuee in NRC 19 okt. 2002)

Amsterdam Kennisstad

De nieuwe Amsterdamse Kernvoorraad (Sako Musterd)

Jeugd, jongeren en vrijetijdsbesteding

Hoofdstuk 'Conclusie' uit "Vrijetijdsbesteding jongeren in A'dam" (O+S okt. 2002)

Hoofdstukken 'Inleiding' (1) en 'Slotconclusies' (10) uit "Vrijetijdsbeleving en -besteding van A'damse jongeren" (Mare okt. 2002)

Zorg en dienstverlening

Zorgen in A'dam - Visie op de toekomst (Jubileumuitgave SIGRA okt 2002)

Nooit meer wachten (artikel van Jannetje Koelewijn in NRC-Z van nov. 2002)